

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 517

van **LUDWIG VANDENHOVE**

datum: 17 februari 2022

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Oude stortplaats Melveren - PFOS-vervuiling

In haar antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 1307 van 24 augustus 2021 over de aanwezigheid van PFOS-vervuiling op de voormalige stortplaats van Melveren stelde de minister dat in de voorgaande bodemonderzoeken op de stortplaats - gelet op het tijdstip van uitvoering - PFOS nog niet geanalyseerd werd omdat die stoffen op dat moment nog niet relevant waren in het kader van bodemonderzoeken.

De minister kondigde aan dat er een actualisering van de verontreinigingstoestand uitgevoerd zal worden in het kader van de opmaak van een nieuw bodemsaneringsproject om uit te maken of de stortplaats al dan niet een bron is van de PFOS-verontreiniging. Op basis van die resultaten zal de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) evalueren of een nieuw beschrijvend bodemonderzoek dan wel een nieuw bodemsaneringsproject opgemaakt moet worden.

1. Zijn er inmiddels nog recentere metingen dan die de minister meegedeeld heeft bij mijn eerdere schriftelijke vraag (nr. 1307)?
2. Is er al meer duidelijkheid over wie verantwoordelijk is voor de PFOS- en/of PFAS-vervuiling op het stort en/of in de nabijgelegen Melsterbeek?
3. Is er een verband met de PFOS- en/of PFAS-vervuiling op het stort en/of in de Melsterbeek met de vervuiling die veroorzaakt is door het bedrijf Tenneco Automotive? Tenneco Automotive heeft aangekondigd zelf bodemstalen te nemen in de omgeving van de onderneming, zelfs in de tuinen van de burens. Zullen al die gegevens gebundeld worden? Wie neemt de coördinatie van heel dat dossier op zich langs Vlaamse kant? Is een timing vooropgesteld?
4. Zijn er gevolgen voor locaties verderop langs de Melsterbeek voor wat betreft de PFOS- en/of de PFAS-vervuiling door Tenneco Automotive? Hoe zit het specifiek voor de gemeente Herk-De-Stad?
5. In haar vorig antwoord liet de minister weten dat de stad Sint-Truiden uiterlijk tegen eind april 2022 een nieuw bodemsaneringsproject moet overnemen aan de OVAM.

Blijft die datum gehandhaafd of wordt hij opgeschoven als gevolg van de bijkomende onderzoeken naar PFOS en/of PFAS? Als de datum wordt opgeschoven, wat is dan de nieuwe timing die aan de stad Sint-Truiden wordt opgelegd? Wie moet opdraaien voor de bijkomende saneringskosten als gevolg van de PFOS- en/of de PFAS-vervuiling: de verantwoordelijke(n) als ze gevonden worden, Vlaanderen via de OVAM of de stad Sint-Truiden? Of worden de kosten verdeeld?

ANTWOORD

op vraag nr. 517 van 17 februari 2021

van **LUDWIG VANDENHOVE**

1. De OVAM heeft inderdaad informeel bijkomende analyseresultaten ontvangen. Er werden een aantal metingen ter hoogte van de stortplaats uitgevoerd en ter hoogte van de Melsterbeek en dit zowel stroomopwaarts als stroomafwaarts van de stortplaats. In de metingen ter hoogte van de Melsterbeek werden nergens verhoogde waarden aan PFAS aangetroffen. Enkel in de stortplaats zelf werd een beperkte verhoging gemeten. Deze verhoging alsook de impact naar de omgeving wordt nu verder onderzocht in een aanvullend beschrijvend bodemonderzoek. De resultaten van dat beschrijvend bodemonderzoek worden tegen eind juni 2022 verwacht.
2. Momenteel kan voor wat betreft de verontreiniging met PFAS/PFOS in de Melsterbeek geen eenduidige bron bepaald worden. Er zijn aanwijzingen dat Tenneco Automotive mogelijk deze verontreiniging heeft veroorzaakt omdat het bedrijf PFAS/PFOS gebruikt in het productieproces, maar momenteel kan nog geen link gelegd worden tussen de bodemverontreiniging op het terrein van Tenneco Automotive en de verontreiniging in de Melsterbeek. De OVAM heeft de opdracht gegeven aan een bodemsaneringsdeskundige om waterbodem- en (indien nodig) oeverbodemstaalnames en -analyses van de Melsterbeek uit te voeren, o.a. ter hoogte van de rioolwaterzuiveringsinstallatie van Aquafin in Runkelen, deelgemeente van Sint-Truiden.
Daarnaast heeft de OVAM een inventarisatie gemaakt van mogelijke PFAS-bronlocaties die aan de basis kunnen liggen van de verhoogde concentraties in de Melsterbeek. Ook andere locaties zoals de stortplaats Melveren en het vliegveld van Brustem zouden mogelijks aanleiding kunnen geven tot verontreiniging met PFAS. Zoals in voorgaande vraag vermeld, werden geen verhoogde PFAS-concentraties gemeten in de Melsterbeek ter hoogte van de stortplaats. De verhoogde waarden die in de stortplaats gemeten werden, zijn gelinkt aan de stortplaats zelf, maar kunnen op het eerste zicht niet de hoge waarden aan PFAS verklaren van het meetpunt van de Melsterbeek in Herk-de-Stad. Er werd verder onderzoek gepland in opdracht van de stad Sint-Truiden voor de stortplaats Melveren en in opdracht van Defensie voor het vliegveld van Brustem.
3. Tenneco Automotive heeft recent een bodemsaneringsdeskundige aangesteld voor de uitvoering van een bodemonderzoek. Dit om de impact van hun activiteiten, specifiek voor PFAS, naar de bodem in kaart te brengen. Er worden hiervoor in de omgeving van de fabriek op meerdere plaatsen stalen van het vaste deel van de aarde en het grondwater genomen en geanalyseerd. De resultaten hiervan worden door Tenneco Automotive bezorgd aan de OVAM en aan het Agentschap Zorg en Gezondheid. Het samenleggen van de resultaten van het bodemonderzoek thv de Melsterbeek, de stortplaats Melveren en het bedrijf Tenneco en de coördinatie van het gehele dossier zal door de OVAM gebeuren.
4. Er is momenteel nog geen directe link tussen de bodemverontreiniging veroorzaakt door Tenneco Automotive in de omgeving van de fabriek en de Melsterbeek. Volgens de VMM overstijgen de concentraties van PFOS in biota de toetsingswaarden. Zowel voor secundaire vergiftiging van in het water levende organismen als de norm gekoppeld aan menselijke visconsumptie worden ruimschoots overschreden. Zoals reeds eerder aangegeven raadt VMM in heel Vlaanderen al langer af om zelfgevangen vissen te eten. Niet alleen omwille van een mogelijke PFOS-problematiek maar ook

omwille van de potentieel hoge concentraties van andere polluenten zoals kwik, pcb's en dioxinen. Dit advies is bijgevolg ook van toepassing voor de gemeente Herk-de-Stad.

5. Door het bijkomende onderzoek naar de PFAS-verontreiniging is het aangewezen om de datum voor indiening van het nieuwe bodemsaneringsproject uit te stellen. Indien de PFAS-verontreiniging zou gesaneerd moeten worden, dan kan het best samen met de andere te saneren verontreiniging aangepakt worden. Sowieso is een volledig beeld van de PFAS-verontreiniging noodzakelijk om een correcte saneringsaanpak voor de overige te saneren parameters op te stellen.
Gezien de aangetroffen PFAS-verontreiniging gelinkt is aan de stortplaats, zijn de kosten voor de bijkomende onderzoeken voor rekening van de saneringsplichtige. De OVAM of Vlaanderen komt hier niet in tussen.